

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, Národní 118/16, Praha 1, týkající se žaloby proti rozhodnutí předsedy žalované ze dne 1. 10. 2012, č. j. 2710/12, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2014, č. j. 9 A 53/2013 - 47,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal k Městskému soudu v Praze žalobu, kterou se domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 1. 10. 2012, č. j. 2710/12. Městský soud stěžovatele následně vyzval usnesením ze dne 7. 6. 2013, č. j. 9 A 53/2013 – 20, k zaplacení soudního poplatku, načež stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků. Městský soud tuto žádost usnesením ze dne 4. 7. 2013, č. j. 9 A 53/2013 - 30, zamítl. Uvedené usnesení napadl stěžovatel kasační stížností, kterou zdejší soud odmítl usnesením ze dne 30. 8. 2013, č. j. 8 As 76/2013 - 12. Městský soud proto opětovně stěžovatele vyzval k zaplacení soudního poplatku za podanou žalobu ve lhůtě sedmi dnů usnesením ze dne 3. 2. 2014, č. j. 9 A 53/2013 - 42. Stěžovatel na uvedenou výzvu zareagoval podáním ze dne 27. 2. 2014, v němž požádal soud o prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku o několik měsíců, jelikož mu jeho sociální poměry neumožňují úhradu poplatku najednou a během krátké doby. Tuto žádost městský soud vyhodnotil jako žádost o posečkání s úhradou soudního poplatku a s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu řízení zastavil, když neshledal žádné důvody pro nezastavení řízení.

Stěžovatel napadl usnesení městského soudu o zastavení řízení kasační stížností, v níž označil několik pochybení městského soudu, jež jsou dle jeho názoru důvodem pro zrušení nyní napadeného usnesení. Namítá nepřiměřenost stanovené lhůty k zaplacení soudního

poplatku, Dále uvádí mnoho, povětšinou ne zcela srozumitelných, námitek, které se ale nedotýkají problematiky řešené v napadeném usnesení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Městského soudu v Praze, vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval splněním podmínek řízení o kasační stížnosti. Kasační stížnost je podle § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přípustná. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Městského soudu v Praze v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., a vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížnostními důvody, konstatoval, že napadené rozhodnutí přezkoumá z kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., ačkoli sám stěžovatel své námitky nepodřazuje pod žádný ze zákonem stanovených důvodů; z povahy věci (napadeno je usnesení o zastavení řízení) totiž jiný důvod kasační stížnosti nepřichází v úvahu. Nejvyšší správní soud dle své konstantní judikatury dále vychází z toho, že „pokud ze znění kasační stížnosti vyplývají důvody seznatelné a podřaditelné pod zákonné kasační důvody, není rozhodující, že stěžovatel své důvody nepodřadí jednotlivým zákonným ustanovením, či tak učiní nepřesně“ (rozsudek ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, publikovaný pod č. 161/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud neshledal vady, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud vyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku usnesením ze dne 16. 7. 2014, č. j. 2 As 110/2014 - 11. Následně byl stěžovatelem upozorněn na rozkolísanost své praxe, kdy v některých případech na splnění podmínek řízení netrvá. Zdejší soud proto za účelem sjednocení postupu jednotlivých senátů netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem, neboť by trvání na těchto podmínkách řízení znamenalo jen další řetězení téhož problému (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77).

Při vlastním přezkumu usnesení městského soudu se Nejvyšší správní soud zabýval pouze těmi kasačními námitkami, které směřují proti žalobou napadenému usnesení. Námitky, které se netýkají důvodů zastavení řízení, nelze podřadit pod důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., což znamená, že se jedná o námitky nepřipustné (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). V této souvislosti Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že se především nebude zabývat námitkami, které se týkají neosvobození od soudních poplatků, neboť ty byly předmětem řízení o předchozí kasační stížnosti stěžovatele v dané věci, kterou ovšem stěžovatel podal opožděně. Dlužno pouze zopakovat, že impulzem pro odnětí osvobození od soudních poplatků stěžovateli byl dlouhodobě utvrzený názor městského soudu na způsob, jakým stěžovatel vede své spory. Již opakovaně bylo správními soudy vysloveno a osvědčeno, že jejich podstatou není ochrana stěžovatelových veřejných subjektivních práv, ale samotné vedení sporu; to vše s přihlídnutím k počtu řízení iniciovaných stěžovatelem.

Právní úprava zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku je obsažena v § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, dle kterého, „nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížností zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.“ Soud tedy může řízení zastavit tehdy, pokud žalobce nezaplatil soudní poplatek i přesto, že byl před zastavením řízení k jeho zaplacení soudem vyzván. Obě tyto podmínky byly v případě stěžovatele splněny.

Jak vyplývá ze soudního spisu, soud opakovaně vyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku vždy se stanovením dostatečně dlouhé lhůty. Navíc je také třeba zdůraznit, že v případě takto stanovené lhůty se jedná o lhůtu dodatečnou – náhradní, neboť poplatek za podanou žalobu byl splatný již dnem jejího podání. Pokud stěžovatel soudní poplatek při podání žaloby

pokračování

neuhradil, byl soud povinen vyzvat jej ke splnění této povinnosti v náhradní lhůtě; v jejím rámci má účastník řízení ještě možnost napravit své opomenutí a dodatečně soudní poplatek zaplatit. Navíc stěžovatel měl v daném případě i po poslední výzvě městského soudu více než tři měsíce k zaplacení soudního poplatku za žalobu, neboť výzvu k uhrazení soudního poplatku převzal dne 21. 2. 2014 a usnesení o zastavení řízení mu bylo doručeno až dne 6. 6. 2014, kdy též nabylo právní moci. Jak totiž vyplývá z judikatury zdejšího soudu, je ve smyslu § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích posledním dnem, kdy je účastník řízení oprávněn právně relevantním způsobem zaplatit soudní poplatek, den doručení usnesení o zastavení řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2007, č. j. 5 Afs 112/2006 - 41, publikovaný pod č. 1218/2007 Sb. NSS či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2008, č. j. 5 Afs 1/2007 - 172, publ. pod č. 2328/2011 Sb. NSS).

Na povinnosti zaplatit soudní poplatek v soudem stanovené lhůtě nic nemění ani tvrzení stěžovatele, že nemá dostatek finančních prostředků, respektive že si, s ohledem na své majetkové poměry, nemohl vzít úvěr či půjčku. O jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků již městský soud pravomocně rozhodl. Nejvyšší správní soud nadto nevidí rozumný důvod k tomu, aby méně majetným žalobcům byly obecně ukládány delší lhůty k zaplacení soudního poplatku než žalobcům majetnějším. Ani z kasační stížnosti ostatně nevyplývá, že by jiná lhůta pro zaplacení soudního poplatku mohla něco změnit na stěžovatelově schopnosti či ochotě soudní poplatek zaplatit. Nelze se tedy se stěžovatelem ztotožnit v tom, že by poskytnutá lhůta byla nepřiměřená.

Zdejší soud se ztotožňuje i s posouzením městského soudu, že stěžovatel zneužívá svých procesních práv. V tomto směru Nejvyšší správní soud připomíná, že opakovaně vyhodnotil okolnosti, za nichž stěžovatel uplatňuje u soudů svá podání, jako projev svévolného a účelového uplatňování (zneužití) práva (viz např. rozsudek ze dne 8. 3. 2012, č. j. 2 As 45/2012 - 11). Stěžovatel svá práva uplatňuje převážně zjevně šikanózním způsobem a nesoudí se vedení sporu o meritorní řešení sporu, nýbrž pro samotné vedení sporu (viz např. rozsudek ze dne 7. 6. 2012, č. j. 2 As 82/2012 - 13). V evidenci zdejšího soudu bylo vedeno ke dni podání kasační stížnosti více než 1000 spisů, v nichž žalobce vystupuje v pozici stěžovatele, resp. navrhovatele a v nichž brojí převážně proti rozhodnutím městského soudu a Krajského soudu v Českých Budějovicích. Lze proto usuzovat, že tyto soudy jsou obdobně jako zdejší soud zahlceny desítkami až stovkami podání, stížností a žalob stěžovatele. Pouhá skutečnost, že stěžovatel vede na různých stupních správního soudnictví takové množství sporů, pochopitelně sama o sobě neznamená, že by jeho žádostem a podáním nemělo být vyhověno. Spory vedené stěžovatelem však vykazují znaky sériovosti a stereotypnosti, v jeho podáních se neustále vyskytují obdobné či zcela identické argumenty, se kterými se soudy již opakovaně vypořádaly. Znaky zneužívání práva zdejší soud vymezil např. v rozsudku ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004 - 48, publikovaném pod č. 869/2006 Sb. NSS. Zneužitím práva se rozumí „*situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo ke neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené*“. K zákazu zneužití práva se vyjádřil také rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, podle něhož zákaz zneužití práva představuje pravidlo českého vnitrostátního práva, včetně práva veřejného, které vyplývá z povahy České republiky jako materiálního právního státu založeného na určitých vudcích hodnotách, ke kterým vedle úcty ke svobodě jednotlivce a ochraně lidské důstojnosti patří mimo jiné i úcta k harmonickému sociálnímu řádu tvořenému právem a odepření ochrany jednání, které práva vědomě a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem. Zákaz zneužití práva je v jistém smyslu *ultima ratio*, a proto musí být uplatňován nanejvýš restriktivně a za pečlivého poměření s jinými obdobně důležitými principy vlastního právního řádu, s nimiž se může střetnout (usnesení rozšířeného senátu ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008 - 74, publikované pod č. 2099/2010 Sb. NSS). Takto lze konstatovat, že stěžovatel obecně zneužívá práva na soudní ochranu, je veden snahou vést spor pro spor, nikoliv zájmem o řešení reálně existujících sporů, a to i v posuzované věci.

Z výše uvedených důvodů tedy dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadené usnesení Městského soudu v Praze netrpí nezákonností ani jinou namítanou vadou, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl a žalované žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly, takže jí Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. srpna 2014

JUDr. Karel Šimka v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Markéta Smetanová